

การศึกษาเปรียบเทียบคำอุทานจีนในนวนิยายจีน
เรื่อง *เฉื่อยเตี้ยวอิงสยงจ้ว้น* กับฉบับแปลไทย
เรื่อง *ก๊วยเจ๋งยอดวีรบุรุษ*

ธนารัตน อัครกฤษ¹
ศศรักษ์ เพชรเชิดชู²

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์สองประการ ประการแรก ได้แก่ การศึกษาคำอุทานที่ปรากฏในนวนิยายจีนเรื่อง *เฉื่อยเตี้ยวอิงสยงจ้ว้น* ประการที่สอง ได้แก่ การเปรียบเทียบคำอุทานที่ปรากฏในนวนิยายจีนเรื่อง *เฉื่อยเตี้ยวอิงสยงจ้ว้น* กับฉบับแปลไทยเรื่อง *ก๊วยเจ๋งยอดวีรบุรุษ*

ผลศึกษาคำอุทานที่ปรากฏในนวนิยายจีนเรื่อง *เฉื่อยเตี้ยวอิงสยงจ้ว้น* พบว่า 1) คำอุทานคำหนึ่งสามารถใช้แสดงอารมณ์และน้ำเสียงที่หลากหลาย 2) คำอุทานหลายคำใช้เพื่อแสดงอารมณ์เดียวกัน 3) คำอุทานบางคำอ่านได้หลายเสียง แต่ละเสียงใช้แสดงอารมณ์ที่แตกต่างกัน 4) คำอุทานบางคำอ่านได้เสียงเดียว แต่ใช้แสดงหลายอารมณ์

จากการศึกษาเปรียบเทียบคำอุทานภาษาจีนในนวนิยายเรื่อง *เฉื่อยเตี้ยวอิงสยงจ้ว้น* กับฉบับแปลไทยเรื่อง *ก๊วยเจ๋งยอดวีรบุรุษ* พบ

---

¹ นิสิตหลักสูตรอักษรศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรเกียรตินิยม) ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาจีน ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย E-mail: sasarux.p@chula.ac.th

กลวิธีการแปล 3 แบบ ได้แก่ การแปลแบบตรงตำแหน่ง การแปลแบบปรับเปลี่ยนข้อความ และการแปลโดยละคำอุทาน

คำสำคัญ *เฉื่อยเตียวอิงสยงจ้ว้น* *ก๊วยเจ๋งยอดวีรบุรุษ* คำอุทานจีน คำอุทานไทย

1. บทนำ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2542: 1384) ได้นิยามคำ “อุทาน” ว่าเป็นเสียงหรือคำที่เปล่งออกมาเวลาตกใจ ตีใจ หรือเสียใจ เป็นต้น; ในไวยากรณ์เรียกคำหรือเสียงที่เปล่งออกมาเช่นนั้นว่าคำอุทาน

แม้คำอุทานจะไม่ใช้คำหลักและคำไวยากรณ์ที่สื่อใจความสำคัญในประโยค แต่ก็มีมีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าคำหรือกลุ่มคำประเภทอื่น เพราะสามารถแสดงให้เห็นถึงอารมณ์ความรู้สึก ทำให้ผู้รับสารสามารถวิเคราะห์ทิศทางและความเป็นไปของเรื่องราวที่ตามมา และคำอุทานยังสามารถสะท้อนสภาวะอารมณ์ของผู้ส่งสารได้อีกด้วย

จากการศึกษาเบื้องต้นพบว่า คำอุทานในภาษาจีนมีมากมายหลายคำ คำอุทานบางคำมีเสียงอ่านหลายเสียง เปลี่ยนแปลงไปตามอารมณ์ความรู้สึกที่ต่างกัน เช่น

(1) 啊! 多美丽的景色! Ā! Duōměilì de jǐngsè!

โ อ้อ ช่างสวยงามอะไรเชนนี

(2) 啊? 你说什么? Ā! Nǐshuōshénme?

หืม เธอพูดอะไรนะ

(3) 啊, 我懂了。Ā! Wǒdǒng le.

อ้อ ฉันเข้าใจละ

ตัวอย่างข้างต้น คำอุทาน 啊 สามารถถ่ายทอดน้ำเสียงและอารมณ์ของผู้พูดได้อย่างหลากหลาย ตัวอย่างที่ (1) ออกเสียง Ǻ แสดงน้ำเสียงแสดงอาการประหลาดใจ ตัวอย่างที่ (2) ออกเสียง Ǻ แสดงน้ำเสียงแสดงอาการสงสัย และตัวอย่างที่ (3) ออกเสียง Ǻ แสดงน้ำเสียงแสดงอาการเข้าใจหรือรับรู้

ภาษาจีนและภาษาไทยล้วนมีคำอุทาน การศึกษาคำอุทานจากนวนิยายจะทำให้ทราบบริบทการใช้ได้ลึกซึ้งมากขึ้น และเมื่อเปรียบเทียบกับฉบับแปลไทยก็อาจจะทำให้ทราบถึงลักษณะการแปลคำอุทานเป็นภาษาไทย

วัตถุประสงค์

การศึกษาวินิจฉัยนี้มีวัตถุประสงค์สองประการ ประการแรก ได้แก่ การศึกษาคำอุทานที่ปรากฏในนวนิยายจีนเรื่อง *เฉื่อยเตี้ยวอิงสยงจ้ว้น* ประการที่สอง ได้แก่ การเปรียบเทียบคำอุทานที่ปรากฏในนวนิยายจีนเรื่อง *เฉื่อยเตี้ยวอิงสยงจ้ว้น* กับฉบับแปลไทยเรื่อง *ก๊วยเจ๋งยอดวีรบุรุษ*

ขอบเขตการวิจัย

ศึกษาคำอุทานที่ปรากฏในนวนิยายจีนเรื่อง *เฉื่อยเตี้ยวอิงสยงจ้ว้น* ของกิมย้ง (金庸) สำนักพิมพ์กว้างโจว (广州出版社) ปี พ.ศ. 2500 อนึ่ง นวนิยายจีนเรื่อง *เฉื่อยเตี้ยวอิงสยงจ้ว้น* เป็นนวนิยายกำลังภายในที่มีฉบับแปลไทย 4 สำนักด้วยกัน ได้แก่ มังกรหยก ฉบับแปลโดยจำลอง พิศานาคะ *มังกรหยก* ฉบับแปลโดย ว. ณ เมืองลุง *ก๊วยเจ๋งยอดวีรบุรุษ* ฉบับแปลโดย น. นพรัตน์ และ *จอมยุทธ์มังกรหยก* ฉบับแปลโดยคนบ้านเพ ซึ่งวิทยานิพนธ์นี้จะเลือกใช้ เรื่อง *ก๊วยเจ๋งยอด*

วีรบุรุษ เล่มที่ 1-4 แปลโดย น. นพรัตน์ ของสำนักพิมพ์สร้างสรรค์ ปี พ.ศ. 2546

2. ทบทวนวรรณกรรม

2.1 คำอุทานจีน

หวัง ลี 王力 (1980) กล่าวว่าคำอุทาน ไม่รวมอยู่ใน องค์ประกอบของประโยค หากเป็นเพียงเสียงที่สะท้อนให้เห็นถึง อารมณ์ ความรู้สึก อย่างเช่น ความรู้สึกโกรธแค้น ความรู้สึก ประหลาดใจ ตื่นตกใจ ความรู้สึกเจ็บปวด เป็นต้น

หม่า เจี้ยนจง 马建忠 (1983) กล่าวว่าคำอุทานคือคำที่ สะท้อนอารมณ์ ความรู้สึกของผู้พูด

หลิว ชูเซียง 吕叔湘 (1983: 137) แบ่งคำอุทานตามบริบท อารมณ์ความรู้สึกและน้ำเสียงของผู้พูดออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่ 1) คำอุทานที่แสดงความรู้สึกประหลาดใจและชื่นชม (表惊讶和赞叹) 2) คำอุทานที่แสดงการถอนหายใจ เจ็บปวดใจ คับแค้น โกรธ เป็นต้น (表叹息、哀伤、悔恨、愤怒等等) 3) คำอุทานที่แสดงความรู้สึก ประหลาดใจ ไม่เชื่อ (表诧异、不信) 4) คำอุทานที่แสดงความรู้สึก ตื่นรู้จากความไม่รู้ (表醒悟) และ 5) คำอุทานที่แสดงความรู้สึกไม่ เห็นด้วย ตูถุก ประณาม (表不以为然、鄙视、斥责)

นอกจากนี้ ยังมีนักวิจัยบางกลุ่มแบ่งคำอุทานตามเสียงของ คำ อย่างเช่นในหนังสือ *现代汉语感叹句研究* และหนังสือ *实用汉语语法* ได้แบ่งคำอุทานออกเป็น 12 กลุ่ม โดยอาศัยเสียงเป็นเกณฑ์ จำแนก ดังต่อไปนี้

- 1) a   เช่น ā 啊 yā 呀 āyā 啊啊
- 2) ai ei   เช่น āi 哎 āi 哎 āi 唉 āiyā 哎呀
āiyō 哎哟

- 3) ha   เช่น   hā 哈 hāhā 哈哈
- 4) hai hei   เช่น   hāi 嗨 hāi 咳 hēi 嘿
- 5) he   เช่น   hē 嗨 hē 喝 hè 吓
- 6) hng   เช่น   hng 哼
- 7) ng   เช่น   ńg 嗯
- 8) o   เช่น   ō 噢 ō 喔 ó 哦
- 9) pei   เช่น   pēi 呸
- 10) wei   เช่น   wèi 喂
- 11) yi   เช่น   yí 咦
- 12) yo   เช่น   yō 哟

จะเห็นได้ว่าในภาษาจีนมีการแบ่งประเภทคำอุทานจีนตามบริบทอารมณ์ความรู้สึกและน้ำเสียงของผู้พูด และตามเสียงของคำอั้นในงานวิจัยนี้จะแบ่งตามอารมณ์ความรู้สึกและน้ำเสียงของผู้พูด

2.2 คำอุทานไทย

พระยาอุปกิตศิลปสาร (2548: 109) นิยามคำอุทานว่าเป็น

“เสียงที่เปล่งออกมา โดยเป็นคำพวกหนึ่งที่ผู้พูดเปล่งออกมา ไม่มีคำแปลเหมือนคำชนิดอื่น แต่ให้ทราบความต้องการ หรือนิสัยใจคอว่าเป็นอย่างนั้น อย่างนี้เท่านั้น เช่น เออ! โอ๊ะ! โอ๊ย! เอ้ย! เป็นต้น บางทีก็เอาคำที่มีคำแปลมาแปลงเป็นคำอุทานก็มี เช่น พุทโธ! อนิจจา! ออกเอ๋ย! เจ้าเอ๋ย! เป็นต้น แต่ก็ไม่มีการกำหนดเนื้อความอย่างคำชนิดอื่นๆ เป็นแต่บอกอาการหรือความรู้สึกของผู้พูดเท่านั้น”

นวรรธณ พันธุมธธา (2544: 140-141) กล่าวว่า คำอุทาน คือ

“คำที่เกิดจากการเปล่งเสียงแสดงอารมณ์ ความรู้สึกและแสดงจุดประสงค์บางประการ ความรู้สึกอย่างเดียวกัน คนต่างชาติต่างภาษาจะอุทานต่างๆ กัน ในภาษาไทยคำอุทานแสดงความรู้สึกมี

อยู่มากมาย เช่น เอ้ เอ๊ะ อ้าว โอ๊ย ฮะ ฮี ซิชะ ฮูเร ปัดไ้ อู๋ตาย ตายจริง เป็นต้น นอกจากนั้น ผู้พูดอาจเปล่งเสียงเพื่อแสดงจุดประสงค์บางประการ เช่น เอ๊ว ใช้เยาะให้เก้อ ไ้ ใช้ห้ามปรามหรือแสดงออกว่าไม่เห็นด้วย หรือ เฮ้ย ใช้เพื่อคัดค้าน เป็นต้น”

กำชัย ทองหล่อ (2547: 260) กล่าวถึงคำอุทานไว้ว่า คำอุทาน คือเสียงที่เปล่งออกมาในเวลาดีใจ เสียใจ ตกใจ ประหลาดใจ หรือกริ่งใจ เป็นต้น หรือเป็นคำที่ใช้ต่อถ้อยเสริมบทให้ดูบริบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยเสียงที่เปล่งออกมาเป็นคำอุทานนั้นอาจจะเป็นคำ เช่น แหม! พุทไ้! ไ้! โอ๊ย! เป็นวลี เช่น เวิร์กรรมจริงหนอ! ไ้อกเราเอ้ย! กลุ่มใจจริงด้วย! เป็นประโยค เช่น ไฟไหม้เจ้าข้า! ออกแตกแล้วไ้! แต่คำอุทานที่มีคำแปลบางคำก็อาจไม่สามารถกำหนดความหมายตายตัวได้ เพราะความหมายของคำอุทานนั้น ๆ ปรับเปลี่ยนไปตามบริบท คำอุทานบางชนิดก็มีคำแปล เช่น พุทไ้! อนิจจา! เวิร์ ๆ! ตายจริง! ฯลฯ

คำอุทานบางชนิดไม่มีคำแปล เช่น ซิ! ซิชะ! แหม! โอ๊ย! โอ๊ย! เหม! ซิ ๆ! ฯลฯ แต่ถึงแม้ไม่มีคำแปลก็ยังแสดงความรู้สึกต่างๆ ของผู้พูดได้

3. ผลการวิจัย

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลคำอุทานที่ปรากฏในนวนิยายเรื่อง *เฉื่อยเตียวอิงสยงจิววัน* พบคำอุทานจำนวน 15 คำ จาก 331 ประโยค ตัวอย่าง คำอุทานทั้ง 15 คำต่อไปนี้ไปจะกล่าวถึงด้วยอักษรโรมันที่อิงตามเสียงเดิม ดังนี้ คำอุทาน a (啊) คำอุทาน ayo (啊哟) คำอุทาน aiyo1 (哎唷) คำอุทาน aiyo2 (哎哟) คำอุทาน ai (唉) คำอุทาน hai (咳) คำอุทาน hei (嘿) คำอุทาน hng (哼) คำอุทาน ng (嗯) คำอุทาน o1 (噢) คำอุทาน o2 (哦) คำอุทาน

pei (呸) คำอุทาน wei (喂) คำอุทาน ya (呀) และคำอุทาน yi (咦) คำอุทานจากประโยคตัวอย่างทั้ง 331 ประโยค สามารถแสดงอารมณ์ต่างๆ ได้ดังนี้

(1) คำอุทานแสดงความรู้สึกประหลาดใจ ได้แก่ คำว่า คำอุทาน a คำอุทาน hai คำอุทาน hei คำอุทาน ya และคำอุทาน yi

(2) คำอุทานแสดงความรู้สึกสงสัย ได้แก่ คำอุทาน a และคำอุทาน en

(3) คำอุทานแสดงการตอบรับ รับปาก เข้าใจ สำนึกตัวตื่นตัว ได้แก่ คำอุทาน a คำอุทาน en คำอุทาน o1 และคำอุทาน o2

(4) คำอุทานแสดงความรู้สึกตกใจ ได้แก่ คำอุทาน ayo และคำอุทาน aiyo1

(5) คำอุทานแสดงความรู้สึกเจ็บปวด ได้แก่ คำอุทาน aiyo1 และคำอุทาน aiyo2

(6) คำอุทานแสดงความรู้สึกเศร้าสลด เสียหาย รันทด เสียใจ ได้แก่ คำอุทาน ai และคำอุทาน hai

(7) คำอุทานแสดงความรู้สึกกระหึ่มยืมย่อง ได้แก่ คำอุทาน hei

(8) คำอุทานแสดงความรู้สึกไม่พอใจ ไม่เชื่อ ต่ำว่า ได้แก่ คำอุทาน hng และคำอุทาน pei

(9) คำอุทานแสดงความรู้สึกเกินความคาดหมาย ไม่เข้าใจว่า จะเป็นเช่นนั้น ได้แก่ คำอุทาน ng

(10) คำอุทานแสดงการร้องเรียกรื้อหรือทักทาย ได้แก่ คำอุทาน wei

จากการศึกษาเปรียบเทียบคำอุทานภาษาจีนใน *เฉื่อยเตี้ยวอิงสุยจิววัน* กับฉบับแปลไทยพบว่า มีการแปล 3 รูปแบบหลัก ได้แก่

(1) การแปลแบบตรงตำแหน่งด้วยการเลือกใช้คำอุทานไทยที่เทียบเคียงหรือใกล้เคียงกับต้นฉบับ และแปลอยู่ในตำแหน่งข้อความเดียวกับต้นฉบับ เช่น

ตัวอย่างที่ 1

张十五给郭、杨二人斟了酒，自己又斟一杯，一口饮干，说道：“岳爷爷有两句诗道：‘壮志饥餐胡虏肉，笑谈渴饮匈奴血。’这两句诗，当真说出了中国全国百姓的心里话。唉，秦桧这大奸臣运气好，只可惜咱们迟生了六十年。”（第一章）

ฉบับแปล

เตี้ยจับโหววรินสุราให้แก่ก๊วยเซ่าเทียนและเอี้ยทิมิม ค่อยรินให้แก่ตัวเอง ต้มสุรารวดเดียวหมดถ้วย กล่าววว่า

“งักเอี้ยเอี้ยแต่งลำนำเพลงมั่วกั้งอั้ง (แดงท้าวธาร) มีอยู่สองประโยคบอกว่า ‘ตั้งปณิธานรับประทานเนื้อพวกหู สรวลสำราญตุ้มโลहितชวงหนุ’ ข้อความสองประโยคนี้ นับว่าสะท้อนความรู้สึกของชาวฮั่นทั้งแผ่นดินอย่างแท้จริง โอ ขุนนางกังฉินฉิ่งไกวยังโชคดี พวกเรากลับกำเนิดเข้าไปหกสิบปี” (เล่ม 1 หน้า 38)

ตัวอย่างที่ 1 เตี้ยจับโหววอุทาน 唉 (ai) เพื่อแสดงความรู้สึกเศร้าสลดหรือเสียดาย แปลเป็นคำอุทานภาษาไทยว่า โอ ในตำแหน่งข้อความเดียวกันกับต้นฉบับ

(2) การแปลแบบปรับเปลี่ยนข้อความด้วยวิธีการต่างๆ เช่น
ก. เพิ่มคำอธิบายเพื่ออธิบายอารมณ์ความรู้สึกเพิ่มเติมแทรกไว้ในตัวบท
ข. เปลี่ยนตำแหน่งคำอุทาน จากเดิมคำอุทานที่อยู่ในบทพูดของตัวละครมาไว้ในข้อความที่เป็นบทบรรยายแทน
ค. ใช้วลีหรือประโยคแปลแทนคำอุทาน เป็นต้น เช่น

ตัวอย่างที่ 2

杨康喝道：“鲁长老不得对贵客无礼！”鲁有脚听得帮主呼喝，当即退了两步。裘千仞却毫不容情，双手犹似两把铁钳，往他咽喉扼来。鲁有脚暗暗心惊，翻身后退，只听得敌人“嘿”的一声，自己双手已落入他掌握之中。(第二十七章)

ฉบับแปล

เอี้ยคังพลันตวาดว่า

“ลูเจียงเล่าไม่อาจเสียมารยาทต่ออาคันตุกะ”

ลู่อู๋คาได้ยืนบังจู้ตวาดห้าม ก็ถอยกายไปสองก้าว ฮิวโซยยิ้มกลับไม่วៃโมตรี สองมือคล้ายคีมเหล็กคู่หนึ่ง บีบเค้นใส่ลำคอลู่อู๋คา ลู่อู๋คาลอบตื่นตระหนก พลิกตัวถอยปราด ได้ยืนฝ่ายตรงข้ามแค้นเสียงดังเฮอะ สองมือของเขาตกไปในเงื้อมมือฮิวโซยยิ้มแล้ว (เล่ม 3 หน้า 420)

ตัวอย่างที่ 2 ฮิวโซยยิ้มอุทาน 嘿 (hei) เพื่อแสดงความรู้สึกกระหิมยิ้มย่องแปลเป็นภาษาไทยว่า เฮอะและเพิ่มคำอธิบายน้ำเสียงไว้ว่า แค้นเสียง ซึ่งเป็นข้อความที่ไม่มีในต้นฉบับ

(3) การไม่แปลคำอุทาน

ตัวอย่างที่ 3

杨康道：“是啊，快躺下睡觉，你再开口说一个字，我叫恶鬼来吃了你。”傻姑很是害怕，连声答应：“噢，噢。”只听得衣服悉索之声，她已蒙头睡倒。(第三十六章)

ฉบับแปล

เอี้ยคังกล่าวว่า

“ใช่แล้ว รีบล้มตัวลงนอน ท่านเอ๋ยปากอีกคำหนึ่ง ข้าพเจ้าจะเรียกภูตผีมาจับท่านกลืนกินลงไป”

สำโวทรวงกรกลัวยิ่ง รับคำติดต่อกัน ได้ยินเสียงเสื่อผ้าเสียดสี
ดังสวบสวบ นางล้มตัวลงนอนคลุมโปงแล้ว (เล่ม 4 หน้า 260)

ตัวอย่างที่ 3 เอี้ยคังอุทาน 噢 (ò) เพื่อแสดงความเข้าใจ ใน
บริบทนี้ผู้แปลไม่แปลคำอุทาน

จากการศึกษาเปรียบเทียบยังพบการใช้คำอุทานไทยและคำ
ที่ไม่ใช่คำอุทานไทยในการแปลคำอุทานจีนดังนี้

(1) ใช้คำว่า อา ในการแปล 1) คำอุทาน a เพื่อแสดงความรู้สึก
ประหลาดใจ นิยมชมชื่นหรือแสดงการตอบรับ และหรือเข้าใจ และ 2)
คำอุทาน ya เพื่อแสดงความรู้สึกประหลาดใจ ซึ่งพจนานุกรมฉบับ
ราชบัณฑิตยสถานไม่ได้ระบุว่า อา เป็นคำอุทาน แต่ได้นิยามคำว่า อา
ไว้ว่า เป็นคำวิเศษณ์ หมายถึง “คำออกเสียงท้ายคำพูดในความรำพึง
หรือวิตกเป็นต้น เช่น แม่อา พี่อา” (ราชบัณฑิตยสถาน: 1359)

(2) ใช้คำว่า โอ ในการแปล 1) คำอุทาน a เพื่อแสดง
ความรู้สึกประหลาดใจ นิยมชมชื่นหรือแสดงการตอบรับ 2) คำอุทาน
ai แสดงความรู้สึกเศร้าสลดหรือเสียดาย และ 3) คำอุทาน hai แสดง
ความรู้สึกเศร้าสลด รันทด เสียใจ ประหลาดใจ ซึ่งพจนานุกรมฉบับ
ราชบัณฑิตยสถานได้นิยามคำว่า โอ ไว้ว่า เป็นคำอุทานไว้ว่า “คำที่
เปล่งออกมาแสดงอาการว่านึกอะไรขึ้นมาได้ หรือแสดงว่าสลดใจ
เป็นต้น” (ราชบัณฑิตยสถาน: 1400)

(3) ใช้คำว่า อ้อ แปล 1) คำอุทาน a เพื่อแสดงการตอบรับ
หรือเข้าใจ 2) คำอุทาน o1 แสดงความเข้าใจ และ 3) คำอุทาน o2
แสดงความเข้าใจ สำนึกตัว หรือตื่นตัว ซึ่งพจนานุกรมฉบับ
ราชบัณฑิตยสถานได้นิยามคำว่า อ้อ เป็นคำอุทานไว้ว่า “คำที่
เปล่งออกมาแสดงว่ารู้แล้ว เข้าใจแล้ว หรือนึกได้, อ้อ ก็ว่า”
(ราชบัณฑิตยสถาน: 1341)

(4) ใช้คำว่า โอย แปล 1) คำอุทาน ayo เพื่อแสดงความรู้สึกตกใจ 2) คำอุทาน aiyoi แสดงความรู้สึกตกใจและเจ็บปวด และ 3) คำอุทาน aiyoz แสดงความรู้สึกเจ็บปวด ซึ่งพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานได้นิยามคำว่า โอย เป็นคำอุทานไว้ว่า “คำที่เปล่งออกมาแสดงความรู้สึกเจ็บปวดหรือรู้สึกว่ามีมากยิ่ง แปลก เป็นต้น” (ราชบัณฑิตยสถาน: 1402)

(5) ใช้คำว่า อืมม แปล 1) คำอุทาน hai แสดงความรู้สึกเศร้าสลดหรือเสียดาย 2) คำอุทาน hei แสดงความรู้สึกกระหึ่มยิ้ม ย่อง และ 3) คำอุทาน ng แสดงความรู้สึกสงสัย เกินความคาดหมาย ไม่คิดว่าจะเป็นเช่นนั้น และการรับปาก ซึ่งคำว่า อืมม ไม่ปรากฏในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ปรากฏเพียงคำอุทาน อือ ที่ออกเสียงใกล้เคียง หมายถึง “คำที่เปล่งออกมาเป็นการตอบรับหรือรับรู้” (ราชบัณฑิตยสถาน: 1380)

(6) ใช้คำว่า เฮอะ แปล 1) คำอุทาน hai แสดงความรู้สึกเศร้าสลดหรือเสียดาย 2) คำอุทาน hei แสดงความรู้สึกกระหึ่มยิ้ม ย่องและประหลาดใจ และ 3) คำอุทาน hng แสดงความรู้สึกไม่พอใจ ไม่เชื่อ ซึ่งคำว่า เฮอะ ไม่ปรากฏในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ปรากฏเพียงคำอุทาน เฮอ เฮ้อและ เฮ้อ ที่ออกเสียงใกล้เคียง หมายถึง “คำที่เปล่งออกมาแสดงความโล่งใจ” “คำที่เปล่งออกมาแสดงความดูแคลนหรือไม่เชื่อถือ” และ “คำที่เปล่งออกมาแสดงความเบื่อหน่ายหรือไม่ถูกใจ เป็นต้น” ตามลำดับ (ราชบัณฑิตยสถาน: 1407)

(7) ใช้คำว่า เพี้ย แปล คำอุทาน pei แสดงความรู้สึกไม่พอใจ คำว่า ซึ่งคำว่า เพี้ย ไม่ปรากฏในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน คาดว่าน่าจะมาจากการถอดเสียง pei โดยตรง

(8) ใช้คำว่า เอ๊ะ แปลคำอุทาน yi แสดงความรู้สึกประหลาดใจ ซึ่งพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานได้นิยามคำว่า เอ๊ะ เป็นคำอุทานไว้ว่า “คำที่เปล่งออกมาแสดงความฉงน ไม่เข้าใจ หรือไม่พอใจ เป็นต้น” (ราชบัณฑิตยสถาน: 1394)

(9) ใช้คำว่า นี แปลคำอุทาน wei แสดงการร้องเรียกหรือทักทายซึ่งพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานไม่ได้ระบุว่า นี เป็นคำอุทาน แต่ได้นิยามคำว่า นี ไว้เป็นคำสรรพนามไว้ว่า “คำใช้แทนนามที่อ้างถึงบุคคลหรือสิ่งที่อยู่ใกล้ เช่น นีใคร นีอะไร” (ราชบัณฑิตยสถาน: 593)

(10) ใช้ประโยคตอบรับว่า ไซ่แล้ว แปลคำอุทาน a แสดงการตอบรับหรือเข้าใจ ไซ่แล้ว ไม่มีบัญญัติไว้ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน หากเป็นประโยคแสดงการตอบรับที่มีความหมายเช่นเดียวกับคำอุทาน a

4. สรุปผลการวิจัย

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 รวบรวมคำอุทานไว้ 74 คำ แสดงให้เห็นว่าภาษาไทยมีคำอุทานที่หลากหลายที่ใช้แสดงอารมณ์ได้เช่นเดียวกับคำอุทานจีน แต่จากการเปรียบเทียบพบว่า ในการแปลจีนเป็นไทยไม่นิยมใช้คำอุทานไทยที่หลากหลายมาแปลเทียบเคียง แต่จะเลือกคำอุทานไทยคำหนึ่งแปลแทนกลุ่มคำอุทานจีนที่แสดงอารมณ์ใกล้เคียงกัน แปลถอดเสียงภาษาจีนหรือแปลในรูปแบบอื่นแทน อาจเนื่องจากคำอุทานไทยบางคำไม่เข้ากับยุคสมัยไม่เข้ากับวัฒนธรรมความเป็นจีนหรือเมื่อแปลคำอุทานตรงตามอักษรแล้วทำให้ขัดกับบริบทภาษาไทย เป็นต้น

5. ข้อเสนอแนะ

งานวิจัยชิ้นนี้ได้ศึกษาเปรียบเทียบเฉพาะคำอุทานจีนที่จำกัดขอบเขตการศึกษาจากนวนิยายกำลังภายในเพียงเรื่องเดียว ปัจจุบันยังไม่มีการศึกษาคำอุทานภาษาจีนที่ใช้ทั่วไปในชีวิตประจำวัน ซึ่งหากนำคำอุทานในขอบเขตอื่นๆ มาศึกษากับการแปลเป็นภาษาไทย อาจทำให้เห็นพัฒนาการของการใช้คำอุทานในแต่ละยุคสมัยได้ และหากมีผู้ศึกษามากขึ้น ก็สามารถรวบรวมการแปลคำอุทานภาษาจีนเป็นภาษาไทยเพื่อประโยชน์ในการศึกษาคำอุทานภาษาจีนและการแปลจีน-ไทยต่อไปได้

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กำชัย ทองหล่อ. 2547. *หลักภาษาไทย*. กรุงเทพฯ : รวมสาส์น.
- จำลอง พิศนาคะ. 2522. *มังกรหยก ภาค 1 (เล่ม 1-10)*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์บันดาสาส์น.
- เจียรชัย เอี่ยมวรเมธ. 2535. *พจนานุกรมจีน-ไทย*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : รวมสาส์น.
- นววรรณ พันธุ์เมธา. 2554. *ไวยากรณ์ไทย*. กรุงเทพฯ : โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- น.นพรัตน์. 2546. *ก๊วยเจ๋งยอดวีรบุรุษ (เล่ม 1-4)*. กรุงเทพฯ : สยามอินเตอร์บุ๊คส์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. 2542. *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น.

เรื่องเดช ปันเขื่อนขันธ์ชัย. 2541. *ภาษาศาสตร์ภาษาไทย*. นครปฐม :
สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท
มหาวิทยาลัยมหิดล.

ภาษาจีน

- 房玉清. 2001. *实用汉语语法*. 北京大学出版社.
高彦梅. 2000. *汉英感叹词对比研究*. 山东外语教学.
金庸. 1976. *射雕英雄传1-4*. 香港: 明河社.
黎锦熙. 1925. *新著国语文法*. 商务印书馆.
吕叔湘. 1983. *吕叔湘语文论集*. 商务印书馆.
马建忠. 1983. *马氏文通*. 商务印书馆.
王力. 1980. *汉语史稿(上、中、下)*. 北京中华书局.
姚锡远. 1996. 现代汉语叹词研究, *河南大学学报* (社会科学
版), 36, 4, 60-63.

A Comparative Study of Chinese Interjections in Chinese Novel *She Diao Yingxiong Zhuan* and its Thai Translation in *Kuaicheng Yot Wiraburut*

Thanaratana Akarakul
Sasarux Petcherdchoo

Abstract

This research has two main purposes. The first one is the study of Chinese interjections in *She Diao Yingxiong Zhuan*. The second one is the comparison of Chinese interjections and its Thai translation in *Kuaicheng Yot Wiraburut*.

The result of the study of Chinese interjections in *She Diao Yingxiong Zhuan* shows that: 1) Some Chinese interjections can be used in several circumstances and can be pronounced in several ways; 2) One emotion can be expressed by many Chinese interjections; 3) Some Chinese interjections can be pronounced in many ways to express different emotions; 4) Some of the interjections can be used in many circumstances with the same pronunciation.

The comparison of Chinese interjections and its Thai translation in *Kuaicheng Yot Wiraburut* shows that there are three translation methods used: literal translation, adjusting the text and omitting the interjections.

Keywords: *She Diao Yingxiong Zhuan*, *Kuaicheng Yot Wiraburut*, Chinese interjection, Thai interjection